

GRECJA

**MORZE
JOŃSKIE**

ANDREAS FRITSCH

GRECJA
MORZE
JOŃSKIE

PRZEWODNIK DLA ŻEGLARZY

Tytuł oryginału: *Griechenland: Jonisches Meer*
Copyright © for this edition by Wydawnictwo Nautica, 2024

Published in Germany by Delius Klasing Verlag GmbH, Siekerwall 21,
33602 Bielefeld under the title Griechenland: Jonisches Meer by Andreas
Fritsch

© by Edition Maritim with the Delius Klasing Verlag GmbH, Fourth Revised
Edition

Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część tej książki nie może być
reprodukowana bez pisemnej zgody właściciela praw autorskich.

Zdjęcia: Andreas Fritsch z wyjątkiem:

Elmarine/Moody Yachts France, Golfe-Juan: s. 67; Felix Keßler: s. 52, 124,
126 / 127, 129, 134; Fundacja Focas-Cosmetatos, Argostoli/Kefalonia: s. 87;
Grecka Wspólnota Turystyczna, Frankfurt / M.: s. 133; Medmariny: s. 31
na górze; Region Preweza: s. 54.

Mapy i plany: Planstelle Jens Rademacher, Hamburg, na podstawie szkiców
autora

Ilustracje: Ilka Kohlhase, Buxtehude: s. 37; Helmut Seltmann/YACHT:
Hamburg, s. 20

Litografia: Mohn Media, Gütersloh

Fotografia na okładce: leoks/shutterstock

Przekład: Janusz Stawiński

Redakcja: *MODESTIA* Rafał Sarna

Korekta: Katarzyna Sarna

Opracowanie graficzne i projekt okładki: Marzena Piłko

Wydanie I

ISBN 978-83-66846-59-3

ISBN e-book 978-83-66846-60-9

Druk: Skleniarz

Warszawa 2024

Wydawnictwo Nautica

e-mail: wydawnictwonautica@wydawnictwonautica.pl

www.wydawnictwonautica.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp 7

Podstawowe informacje 11

Czarter 11

Przyjazd 14

Wiatr i pogoda 14

Porty i kotwiczowiska 17

Nawigacja i żeglarsstwo 18

Dokumenty i formalności

związane z łodzią 21

Mapy morskie i literatura 23

Najlepsze okresy na pływanie .. 23

Krótką historia rejonu Morza

Jońskiego..... 25

Północ: od Korfu do Levkady .. 28

Marina Gouvia 30

Miasto Korfu 32

Petriti 33

Syvota 35

Lakka 39

Loggos 41

Gaios 42

Antipaksos 44

Parga 45

Preweza 51

WYCIECZKI

Zasady ekologicznego
kotwiczenia19

Regulacyjne szaleństwa22

Oznaki zmian klimatycznych?

Medikany24

Tajemnicze trzaski37

Zatoka Ambrakijska49

Zatoka jako ostatnia linia
obrony54

Powrót na wyspę:
historia sukcesu63

Skorpion – wyspa Onassisa i jego
jachtu67

Powtarzająca się nazwa77

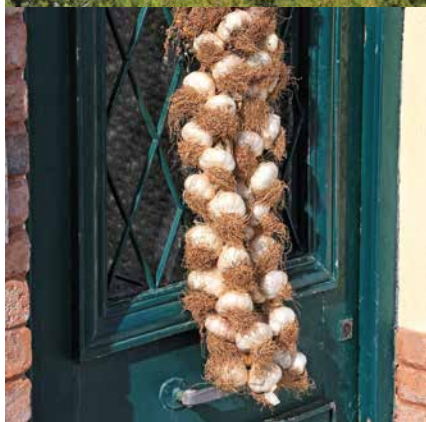
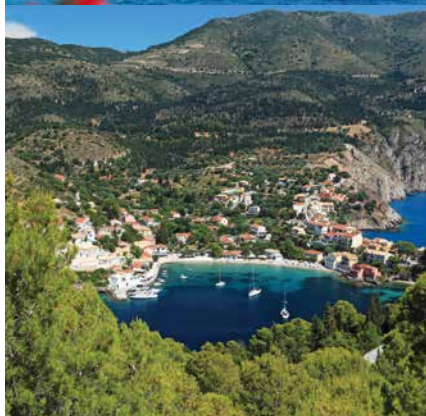
Wielkie trzęsienie ziemi87

Alternatywny Styl

Życia sp. z o.o.107

Ojczyzna Odysusza –
czy aby na pewno?114

Zagrożone gatunki133

Środek: w drodze między

Levkadą a łodem	56
Levkada	59
Nidri	63
Skorpios	65
Spartochorion	66
Vathi na Meganisi	72
Północno-wschodnie zatoki Meganisi	76
Syvota na Levkadzie	80
Port Leone na Kalamos	83
Kalamos	85
Kastos	91

Południe: żegluga między

Kefalonia, Itaką i Zakintos	94
Fiskardo	98
Kioni	101
Frikes	105
Zatoka Jednego Domu na wyspie Atokos	105
Assos	108
Vathi na Itace	109
Pera Pigadi	115
Sami	117
Efimia	120
Poros	123
Zatoka Wraku	124
Agios Nikolaos	128
Miasto Zakintos	130
Południe wyspy: Zatoka od Laganas do Keri	132
 Indeks	 135

WSTĘP

Około 20 lat temu wyruszyłem w swój pierwszy rejs czarterowy na Morze Jońskie. Obszar ten interesował mnie wtedy i ciekawi mnie nadal, choć wiele się zmieniło przez minione dwie dekady. Niezapomniane wrażenie pozostawiają panoramy portów w miejscowościach, które należą w Grecji do najpiękniejszych, takich jak Fiskardo, Vathi na Itace czy Gaios na Paksos. Błękitne jaskinie, wędrówki po wyspach w korzennym zapachu szaławii i tymianku, zakrapiane ouzo uroczne wieczory z właścicielami tawern snującymi opowieści o swoim życiu, idylliczne kotwicowiska w bezwietrzną noc z rześkim porankiem wśród zielonych wzgórz, takich jak te na wschodnim wybrzeżu Itaki, beztrojski styl bycia Greków, ich sztuka cieszenia się życiem i serdeczność w stosunku do obcych... Wszystko to wciąż nie ma sobie równych.

Nie można jednak nie dostrzec zmian: ruch w tym rejonie gwałtownie wzrósł. Stało się to dla mnie uderzająco jasne, gdy wypłynąłem w rejs, aby przygotowywać czwarte wydanie tego przewodnika. Pod koniec września zatrzymaliśmy się w pięknej zatoce Lakka na Paksos. Naliczyliśmy tam o zachodzie słońca 53 zakotwiczone jachty. W moim archiwum fotograficznym znalazłem zdjęcie tej samej zatoki sprzed siedmiu lat, wykonane – jeśli chodzi o sezon – zaledwie tydzień później. Było tam wtedy w sumie osiem łodzi.

Lokalna gospodarka rozkwita i widać to po rozbudowie portów,

w których powstają nowe nabrzeża, jak w porcie Levkada lub w zbudowanej przed kilku laty marinie Preweza, czy liczne nowe miejsca postojowe, jak w pobliskiej marinie Cleopatra. Kawiarnie stały się bardziej szykowne, tu i ówdzie słychać nastrojową muzykę *lounge*, można usiąść w wygodnych siedziskach zamiast na starych drewnianych krzesłach z plecionymi oparciami. Coraz rzadsze są w tawernach stare papierowe obrusy z nadrukowanymi mapami wysp, nad którymi żeglarze – przy ouzo i sałatce greckiej – mogli dyskutować o trasie rejsu. Można tu teraz spotkać wodniaków z niemal całego świata, towarzystwo stało się bardziej międzynarodowe. W przystaniach jest coraz więcej przyłączy elektrycznych i wodnych, kapitanowie portów częściej robią obchód po nabrzeżach. Pięć lub sześć lat temu często można było cumować za darmo, obecnie trzeba czasem zapłacić ok. 20 euro za 38-stopową jednostkę. Mimo to obszar ten jest

Typowo grecki obrazek: miejscowy duchowny gawędzący w kafenionie ze starszym mieszkańcem wyspy. Tutaj, w wiosce Spartochorion na wyspie Meganisi, to wciąż codzienny obrazek

i tak nadal najtańszy w basenie Morza Śródziemnego. Ogromne płatne pola cumownicze przy bojach jak w Chorwacji? Tu wciąż nie istnieją.

Słowo o pomysle tego przewodnika dla żeglarzy. Mógł on powstać

dzięki mojemu 24-letniemu doświadczeniu szefa działu podróży oraz czarterów magazynu „YACHT” i różni się od typowego informatora. Nie jest to jakaś opasta „książka telefoniczna” prowadząca po zatokach czy portach, szczegółowa

Jachty cumujące niemal tuż przy stolikach tawerny – to zwykły widok na Morzu Jońskim i po prostu część greckiego stylu życia

Krystalicznie czysta woda, cicha zatoka, zachwycająca panorama. Wszędzie można znaleźć idealne warunki do postoju na kotwicy

*Kolacja w tawernie z widokiem na port – idealne zakończenie dnia żeglugi.
Tutaj w Vathi na wyspie Meganisi*

i zalewająca informacjami załogę planującą krótki rejs czarterowy, żeby w końcu zostawić ją samą przy obmyślaniu trasy. Takie grube tomy i tak są standardowym wyposażeniem każdego jachtu czarterowego. Ta książka ma na celu przedstawienie najciekawszych miejsc i zasugerowanie trasy, bez nakłaniania do jej wyboru pod niewolniczym przymusem, jak ma to miejsce w rekomendacjach wielu firm czarterowych. Przewodnik nie unika ciekawostek i opowieści, które przydają kolorytu i treści omawianemu akwenowi, nie zaniedbując podawania informacji o tym,

czego spodziewać się na lądzie. Znajdziesz to wszystko w ramach *Wycieczki*. Wiele cennych informacji zawdzięczam przyjaciołom, skiperom czarterowym, właścicielom firm i miłośnikom tych okolic, zwłaszcza Felixowi Kesslerowi i Marii Ramisch z Ionian Yacht Charter, którzy zawsze służą mi radą i pomocą. Chętnie przyjmuję wszelkie sugestie, wskazówki, krytykę i wiadomości dotyczące opisywanego regionu. Możesz się ze mną skontaktować pod adresem fritsch@yacht.de.

Andreas Fritsch

PODSTAWOWE INFORMACJE

Czarter

Ci, którzy chcą żeglować po Morzu Jońskim, mają pięć możliwości startu: z mariny Gouvia na Korfu, z Levkady na wyspie o tej samej nazwie, z kontynentu w pobliżu Palairos, z Kefalonii lub z Zakintos.

Start z Korfu

Wielu żeglarzy woli zacząć właśnie tutaj, ponieważ wyspa oferuje najlepsze połączenia lotnicze. W marinie Gouvia stacjonuje wiele uznanych firm czarterowych, a transfer z lotniska zajmuje mniej niż 20 minut. Ale początkowo odległości są duże: sama wyspa Korfu ma tylko kilka atrakcyjnych miejsc docelowych, a pierwsze ciekawe postoje to miasto Korfu lub Petriti (17 Mm), naprzeciwko na kontynencie Plataria (23 Mm) oraz Syvota (25 Mm) lub leżące dalej na południe wyspy Paksos (31 Mm) i Antipaksos. Następnie jest jeszcze 35 Mm do kolejnego ważnego celu, miasta Levkada na wyspie o tej samej nazwie – z powrotem głównie pod wiatr termiczny z północnego zachodu.

Start z Levkady

Wyspa w sercu archipelagu jest właściwie idealna jako port wyjściowy: od czterech lat różne linie latają na dawne lotnisko wojskowe Preweza, które jest oddalone od mariny o ok. 30 minut. Odsetek załóg, które stąd rozpoczynają, stale rośnie. Odległości między przystaniami w okolicy są krótkie, idealne dla tych, którzy nie znoszą długich przelotów i chcą znaleźć ładny port lub kotwicowisko w za-

sięgu dwóch godzin żeglugi. Jedyną niewielką wadą jest to, że ci, którzy tutaj startują, zwykle pomijają Paksos, niekwestionowaną atrakcją okolicy. Z drugiej strony z tego miejsca łatwo dostać się do zatok i portów w południowej części Morza Jońskiego, co może być trudno osiągalne nawet w dwutygodniowej podróży z początkiem na Korfu.

Kolejnym portem, położonym nieco dalej na południe, jest Nidri. Mają tu swoje bazy niektóre firmy czarterowe. Podobnie jak Levkada jest dobrym punktem startowym, dojazd tu trwa tylko ok. 15 minut dłużej.

Start z Palairos / Vounaki

Do tych dwóch portów na kontynencie, położonych naprzeciw jońskiej wyspy Levkada, można również dotrzeć z lotniska Preweza, droga tam trwa jednak nieco dłużej. Odysseus Yachting wykorzystuje jako bazę dwie mariny oddalone od siebie o zaledwie kilka kilometrów. Wiele jachtów regularnie pływa we flotyllach, które są szczególnie popularne wśród angielskich gości. Odległości od miejsc docelowych są podobne jak w przypadku Levkady.

Start z Kefalonii

Nowością są małe bazy firmy czarterowej w Sami na Kefalonii oraz na Zakintos. Oferuje ona jednak tylko kilka jachtów, a dotarcie na miejsce jest skomplikowane, ponieważ prawie nie ma bezpośrednich lotów z Niemiec na Kefalonię, a do celu trzeba się dostać promem. Na Zakintos można dolecieć samolotem. Start jest tam możliwy, jednak na wyspie jest niewiele bezpiecznych przystani.

PODPOWIEDŹ

Dobrym pomysłem, aby jak najwięcej zobaczyć podczas jednej wyprawy, jest zakończenie rejsu w innym porcie niż ten, z którego wypływaliśmy, albo też start w innym porcie niż baza firmy czarterowej. Ta opcja jest dostępna w niektórych firmach, które albo mają siedzibę na Korfu lub Levkadii, albo oferują odbiór jachtu z innego portu docelowego lub też podstawienie go do wybranego portu. Jeśli firmie uda się znaleźć rezerwację dla innej załogi na podróż powrotną, to usługa rejsu w jedną stronę jest czasem bezpłatna, zwykle jednak wymagana jest dodatkowa opłata w wysokości kilkuset euro.

Kolejna różnica między niektórymi firmami: niektórzy operatorzy floty zrezygnowali z klasycznej odprawy w sobotę i w zależności od połączenia lotniczego. Operatorzy tacy jak Kiriacoulis oferują odprawę w dowolny dzień tygodnia i – co ważniejsze – proponują czartery dziesięciodniowe lub na dowolnie długi czas.

Myśląc o rejsie w jedną stronę, trzeba pamiętać o zaplanowaniu

lotu powrotnego, ponieważ podróż promem lub samochodem między Levkadią i Korfu, dwiema bazami mającym połączenie lotnicze, jest uciążliwa. Możemy polecieć następujące rozwiązanie, które sami wypróbowaliśmy: start z Korfu i powrót przez Prewezę lub odwrotnie.

Flotylla

Obok Chorwacji Morze Jońskie jest jednym z najpopularniejszych akwenów żeglarskich na Morzu Śródziemnym. W szczególności lubiane jest tutaj żeglowanie we flotyllach dla początkujących i rodzin. Jachty firm Sunsail, Odysseus Yachting oraz jednostki różnych brytyjskich i holenderskich operatorów są w ruchu prawie przez cały rok. Informuje o tym niemal każda większa agencja czarterowa. Żegluga we flotylli to idealny sposób na spędzenie wakacji pod żaglami, polecany rodzinom lub parom szukającym towarzystwa.

Ci, którzy samodzielnie czarterują jacht, mogą w szczycie sezonu

Lepiej razem niż samotnie: flotylle są często spotykane na Morzu Jońskim

Jacht w zatoce Antisamos na wyspie Kefalonia

czasem się zirytować, gdy wszystkie miejsca w niektórych portach lub zatoczkach okazują się zajęte przez flotyllę. W rzeczywistości jednak zła reputacja załóg flotylli bywa niezastużona. W każdym razie hałaśliwe hordy imprezujące do późna w nocy i głośno rozmawiające na sześciu jachtach nie są częstsze niż wśród „normalnych” załóg czarterowych.

Firmy czarterowe

Jedno z najczęstszych pytań czytelników magazynu „YACHT” dotyczy „dobrej” lub „renomowanej” firmy czarterowej. To delikatny temat. W ciągu ostatnich kilku dekad stało się jasne, że funkcjonowanie baz czarterowych może podlegać ogromnym wahaniom. Odejście kompetentnego kierownika bazy może doprowadzić do upadku całej floty, i to w zawrotnym tempie. To samo dotyczy sytuacji, gdy operatorzy flot popadają w trudną sytuację finansową, odcinają dopływ

środków do swoich baz i opóźniają niezbędne prace konserwacyjne. W ostatnich latach podaż jachtów na Morzu Jońskim wzrosła skokowo, a liczba firm przyprawia o konfuzję.

Na rynku działa od 20 do 30 międzynarodowych operatorów flot czarterowych. Jak zatem wynająć dobrze wyposażony, odpowiednio utrzymany jacht, i to w dobrej cenie? Moja rada: porozum się z agencją, która pośredniczy w kontaktach z wieloma armatorami (np. poprzez stowarzyszenie branży czarterowej VDC, www.vdc.de). Agenci znają wielu operatorów od lat i na podstawie opinii klientów szybko zauważają, kiedy jakość usług firmy zaczyna się pogarszać. Jasno określ swoje oczekiwania: na przykład powiedz pośrednikowi wyraźnie, jeśli planujesz pływać tylko przez tydzień, masz niewielkie doświadczenie techniczne z jachtami i chcesz, aby wszystko działało jak nowe, a najważniejsze dla

ciebie jest, aby nie pojawiły się żadne problemy techniczne. Efektem tego zastrzeżenia będzie zapewne wynajem jachtu nie starszego niż trzyletni, nie najtańszego, ale teoretycznie niesprawiającego kłopotów. Są też armatorzy, którzy bardzo dbają o utrzymanie w dobrym stanie starszych jachtów, dzięki czemu ich wiek nie stanowi problemu. Możesz też wprost o tym porozmawiać. Takie jachty mają na ogół od czterech do sześciu lat, ale są też o kilkaset euro tańsze.

Pamiętaj o prostym fakcie: dostajesz to, za co zapłacisz! Po 20 latach doświadczenia na rynku czarterowym trudno mi się nie zgodzić z tą regułą.

Przyjazd

Loty na Korfu ma w swej ofercie wiele linii, na przykład Condor,

Eurowings, Aegean, Tui. Są też kilka razy w tygodniu loty do Prewezy. Tak zwane powrotne loty dzielone, czyli wylot na Korfu i powrót z Prewezy, nie są już tak drogie jak kiedyś.

Wiatr i pogoda

W ogólności Morze Jońskie jest uważane za idealny akwen dla początkujących żeglarzy, ponieważ warunki wiatrowe są tu znacznie łagodniejsze niż na Morzu Egejskim, na którym w środku lata dominuje często sztormowe *meltemi*. Archipelag między Korfu a Zakintos na południu jest uważany za obszar o typowej termicie latem.

Mówiąc prościej, oznacza to, że różnice temperatur między szybko nagrzewającym się lądem a chłodniejszym morzem rosną tylko wraz ze wzrostem upału w czasie dnia.

Świetne warunki: latem na Morzu Jońskim panują idealne warunki termiczne – wiatr narasta od południa, a wieczorem zwykle się uspokaja